

ŽIVOT VE STÍNU

- ▶ **CÍL:** Prozkoumat tajemná místa, kam slunce téměř nesvítí. Objevit a určit živočichy, které vidáme spíš na obrázcích v učebnici. Ve stínu to žije! Stačí nahlédnout do míst, kam paprsky často nesvítí.
- ⌚ **ČAS:** 30 min
- 👤 **VĚK:** MŠ, ZŠ, SŠ
- 📍 **MÍSTO:** prostor, kde jsou kameny v půdě, větve či vrstva listí
- 📅 **OBDOBÍ:** nejvhodnější je vegetační sezóna, krom mrazu lze celoročně
- 🔧 **POMŮCKY:** lupy či kelímkové lupy, pinzety, určovací klíče, pracovní listy **Život ve stínu**, tužky a papíry

1. ODHAD

V úvodu lekce žáci odhadnou, co při pátrání na místech, kam paprsky obvykle nesvítí (pod kameny, kořeny, listím, v hlíně), asi najdou - jací živočichové a kde asi by se mohli nacházet. Svůj odhad zapíše či zakreslí do PL. V této fázi je učitel neopravuje, může s žáky diskutovat, ale nechává je zapsat a zakreslit všechny možnosti.

- ! **TIP:** Pokud je potřeba ušetřit čas, je možné zapsat odhad se žáky už ve třídě, např. na konci předchozí hodiny (pak doporučujeme pracovní listy vybrat a znovu rozdat žákům až v terénu).

2. LOV

Třída společně vyvodí, jak je třeba se v terénu chovat, aby to bylo bezpečné pro žáky i živočichy. Pokud na to žáci nepřijdou sami, upozorníme je, aby při průzkumu - vždy když něco zvednou (kámen, dřevo) - rychle prozkoumali zdejší život a opět kámen či dřevo ve stejné pozici vrátili na stejné místo. Učitel případně ukáže, jak a kde hledat život ve stínu. Následně se třída rozdělí do skupin (po cca čtyřech žácích) a jde se lovit. Když skupina objeví živočichy, může je pozorovat na místě, nebo je šetrně přenese do kelímkové lupy či jiné nádoby.

3. POZOROVÁNÍ a URČOVÁNÍ

Skupiny po úspěšném lovu pozorují a určují druhy. Mohou překreslovat vybrané živočichy přímo do pracovního listu - překreslování nás motivuje k detailnímu sledování. Následně skupiny sdílí svá zjištění i úlovky. Po cca deseti minutách musíme bezobratlé vypustit zpět na původní místa sběru. Můžeme s třídou diskutovat, proč je to potřeba.

4. OHLÉDNUTÍ

V závěru lekce se žáky porovnáme naše odhady - kdo asi žije ve stínu - s tím, koho jsme skutečně objevili. Můžeme kratičce diskutovat, koho dalšího jsme mohli objevit. Co bylo pro žáky největší AHA? Co objevili a na obrázku v učebnici by si asi nevšimli?

! TIP: BEZOBRATLÍ Z PŘÍRODNIN (viz lekce **Modely bez obratlů**)

Skupiny, které jsou již hotové, mohou zkusit vyrobit vybrané živočichy z okolních přírodnin do rámečku 2D model v **pracovním listu Život ve stínu**. Tvořivá aktivita prohlubuje pozorování barev, tvarů i detailů.